

Handläggare: Anna Ambjörn
Telefon: 08- 508 22 048

Till
Hägersten- Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2012-08-30

Förändring av fördelningsnyckeln för stadsmiljöverksamhet

Remiss från Kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Hägersten- Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner tjänstutlåtandet och översänder det som svar på remissen till Kommunstyrelsen.
2. Ärendet hanteras med omedelbar justering.

Maria Mannerholm
Stadsdelsdirektör

Gunnar Ohlsén
Avdelningschef

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budget för Stockholm stad 2012 fick kommunstyrelsen i uppdrag att följa upp fördelningsnyckeln för stadsmiljöverksamhet. Vid översynen av den nuvarande fördelningsnyckeln har funnits att nuvarande modell måste ersättas med en ny. Förslag till ny fördelningsnyckel har kommit på remiss till stadsdelsnämnden.

Den föreslagna modellen tar i högre grad hänsyn till den faktiska parkytan i stadsdelsområdena. Den huvudsakliga effekten av den föreslagna modellen är att skillnaderna minskar mellan stadens stadsdelsområden, framförallt sker en omfördelning från Söderort till Västerort.

För Hägersten-Liljeholmens del innebär den föreslagna modellen en minskad budget. Om fördelningsnyckeln skulle ha gällt för 2012 hade nämnden tilldelats en 18 procent lägre budget.

Stadsledningskontorets förslag att öka tilldelningen med 17,6 mnkr till stadsmiljöverksamhet för 2013 ser förvaltningen naturligtvis som positivt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelningen för samhällsplanering.

Bakgrund

Ett förslag på utformning av ny fördelningsnyckel för stadsmiljö har inkommit till Hägersten- Liljeholmens stadsdelsnämnd för synpunkter. Yttrande önskas senast 29 augusti 2012.

Översyn av stadsmiljönyckeln

I kommunfullmäktiges budget för Stockholm stad 2012 fick kommunstyrelsen i uppdrag att följa upp och eventuellt justera fördelningsnyckeln för stadsmiljöverksamhet. Uppdraget ska vara genomfört under 2012.

Översynen har genomförts av Sweco Eurofutures. Under uppdragets gång har det funnits en arbetsgrupp som har bestått av representanter från Stadsledningskontoret, Söderort (Farsta), Västerort (Hässelby- Vällingby), Innerstaden (Norrmalm) och Sweco Eurofutures. Vid första sammanträdet deltog även en representant från Skarpnäck som var med vid den förra översynen.

Vid översynen av den nuvarande fördelningsnyckeln har funnits att nuvarande modell måste ersättas med en ny. Den nuvarande nyckeln anses inte vara enkel och lättförståelig, den är heller inte rättvisande då den faktiska parkytan har för liten betydelse för utfallet och att det i huvudsak är folkmängden som avgör budgetfördelningen. Vidare bedöms den nuvarande modellen instabil på grund av variabeln som avser lägenheter i detaljplaner. Denna variabel har ingått i fördelningsnyckeln under "övrig stadsmiljö" för att ta hänsyn till stadsdelsnämndernas uppgift att medverka vid stadsplaneringen som remissorgan.

En ny modell föreslås för att uppfylla kraven på fördelningsnyckeln. Denna har, liksom den nuvarande, två delmodeller :

- en avseende grönområdesskötsel
- en för övrig stadsmiljö.

Den föreslagna fördelningsnyckeln tar hänsyn till att det finns kostnader både för basunderhåll och för slitage/nedskräpning i stadens stadsdelsområden. Den tar

också i högre grad hänsyn till skillnader i besöksstryck mellan stadens stadsdelsområden, mätt genom antal dagbefolkning.

Slutligen föreslås att detaljplanerna tas bort ur delmodellen för övrig stadsmiljö för att göra modellen enklare och mer stabil. Utfallet i den föreslagna nyckeln innebär framförallt att skillnaderna minskar mellan Söderort och Västerort i kronor per skötselyta. Utfallet innebär även en viss omfördelning från Norrmalm till övriga staden.

Skillnader jämfört med nuvarande nyckel

- I förslaget till ny fördelningsnyckel antas en stor parkyta innebära större kostnader för grönområdsskötseln jämfört med en mindre parkyta, givet allt annat lika. I den nuvarande modellen har parkytan en mindre betydelse för utfallet.
- I den nuvarande fördelningsnyckeln beräknas kostnaderna för övrig stadsmiljö bland annat genom att folkmängden divideras med park och naturmark. En ökad skötselyta medförde därmed ett lägre utfall (mindre pengar) för övrig stadsmiljö. Detta anses inte vara rättvisande och denna vikt ersätts därför med folkmängden (de boende) i den föreslagna modellen.
- Lägenheter i detaljplan tas bort i den föreslagna modellen. Anledningen till detta är bland annat att göra modellen enklare och mer stabil över tid.
- Besökare till stadsdelsområdena antas stå för lika stor andel av slitaget/nedskräpning som de boende i stadsdelsområdena (generellt i staden som helhet). I den nuvarande modellen inkluderades 25 procent av dagbefolkningen medan 100 procent av dagbefolkningen inkluderas i den föreslagna modellen.

Utfallet av den föreslagna fördelningsnyckeln för Hägersten-Liljeholmen
Den huvudsakliga förändringen med föreslagen modell jämfört med nuvarande är att skillnaderna minskar mellan stadens stadsdelsområden. Det sker framförallt en omfördelning från Söderort till Västerort. Detta beror i huvudsak på att den föreslagna modellen i högre grad tar hänsyn till den faktiska parkytan i stadsdelsområdena. Skillnaderna mellan Söderort och Västerort utjämnas därmed. Norrmalm och Hägersten-Liljeholmen är de två stadsdelsområden som det omfördelas mest pengar från.

Modell för ytterstad och innerstad

Möjligheterna att ha en modell för innerstad och ytterstad har analyserats och diskuterats men ansetts vara mindre lämpligt ur fler aspekter.

Ökad exploatering

Sweco har även tagit i beaktande hur väl fördelningsnyckeln återspeglar den snabba exploateringen i staden. Den nuvarande modellen tar hänsyn till ökad

befolkning och vad detta innebär på ökat slitage och nedskräpning. Den nuvarande modellen tar däremot inte hänsyn till de ökade kostnader som kommer av anläggning av nya parker. Den föreslagna modellen tar hänsyn till både ökad parkyta och ökad befolkning. Däremot ligger det utanför fördelningsnyckeln hur mycket pengar som faktiskt fördelas. Om parkytan ökar och blir mer komplex samtidigt som befolkningen och besökarna ökar i stadens stadsdelsområden så innebär det ökade kostnader för grönområdesskötsel och övrig stadsmiljö. Sådana ökade kostnader kan inte hanteras i fördelningsnyckeln. Ökade kostnader i staden som helhet, som en följd av ökad exploatering, kan endast hanteras med en förändrad budgetram.

Ökad tilldelning 2013

Stadsledningskontoret föreslår även att till 2013 öka budgeten för stadsmiljöverksamheten med 17,6 mnkr.

Förvaltningens synpunkter

Effekten av den föreslagna fördelningsnyckeln för Hägersten- Liljeholmens del är att om fördelningsnyckeln skulle gälla för 2012 hade nämnden tilldelats en 18 procent lägre budget. I budget för 2012 tilldelades nämnden 14,0 mnkr som med den nya fördelningsnyckeln skulle blivit 11,5 mnkr. Tas hänsyn till utökningen av budgeten för stadsmiljöverksamheten som föreslås till 2013 skulle nämnden ha tilldelats 12,5 mnkr det vill säga en minskning med 11 procent. Om den föreslagna fördelningsnyckeln genomförs kommer det krävas att ytterligare prioriteringar görs för att kunna hålla stadsmiljöverksamhetens budget i balans.

Den nya fördelningsnyckeln är tydligare och enklare att förstå än den nuvarande vilket förvaltningen tycker är positivt. Den nya nyckeln kommer också att ta större hänsyn till stadsdelens faktiska park- och naturmarksyta, vilket är positivt till skillnad från tidigare då vissa stadsdelar som har stora parkytor fick mindre tilldelning ur budget.

En variabel som finns med i nuvarande fördelningsnyckel men som tagits bort i den nu föreslagna nya nyckeln är förhållandet mellan befolkning och parkyta. I Hägersten-Liljeholmen går det 16 kvm parkyta på varje invånare. Det är lägst i hela ytterstaden och mer jämförbart med vissa av stadsdelarna i innerstaden. Som jämförelse har Hässelby-Vällingby 48 kvm per invånare. I den nya fördelningsnyckeln mäts slitaget med antalet boende och antalet besökare i stadsdelsområdet. Förvaltningen tror inte att antal boende och antal besökare är ett bra mått på slitaget utan att ett bättre mått skulle vara förhållandet mellan befolkning och parkyta. Däremot kan det vara tveksamt om slitaget står för en så stor andel av grönområdesskötseln som 50 procent.

I underlaget till den nya nyckeln antas att besökare står för lika stor del av slitaget som boende gör. För de yttre stadsdelarna är detta högst osannolikt. I Hägersten-Liljeholmen kan det stämma på de mest centrala och publika parkerna, t ex Trekantsparken och Vinterviken. För de övriga parkerna i stadsdelarna står boende avgjort för den största delen av slitaget. Det här sättet att räkna riskerar att slitaget på ytterstadens parker bedöms för lågt i relation till den faktiska situationen, eftersom dagbefolkningen ofta är låg i ytterstaden samtidigt som besöksstrycket är högt från boende i området.

I den föreslagna fördelningsnyckeln föreslås parkmark väga tio gånger tyngre än naturmark vid resursfördelningen liksom i den nuvarande nyckeln. Generellt stämmer den fördelningen säkerligen. I nybyggda områden med mycket hög exploateringsgrad som exempelvis Årstadal stämmer det inte. Området får i princip ingen ny parkmark vid exploateringen men området angränsar till relativt stora områden med naturmark. Denna naturmark kan man nu se nyttjas som om den vore parkmark och kraven på skötsel överstiger vida resurstilldelningen.

Inom Hägersten-Liljeholmen har under de senaste tio åren den enskilt största nybyggnation skett vilket tagit mycket resurser i anspråk i fråga om stadsdelens roll som remissinstans. Nu tas denna variabel bort ur fördelningsnyckeln samtidigt som nybyggnationen fortsätter i hög takt. I den nya nyckeln fördelas istället pengar utifrån antal boende i stadsdelen. Förvaltningen tror inte att det sättet att fördela budgeten för övrig stadsmiljö speglar resursåtgången. Byggandet av nya bostäder i stadsdelen kommer fortsatt vara omfattande åtminstone de närmaste tio åren. Troligtvis kommer därför resurser behöva tas från grönområdesskötseln för att medverka i stadsplaneringen.

Då den faktiska parkytan blir viktigare i den föreslagna nyckeln är det viktigt att nya parkytor läggs in i parkdatabasen i god tid innan fördelningsnyckeln används och budgeten fördelas.

Stadsledningskontoret föreslår en ökad tilldelning med 17,6 mnkr till stadsmiljöverksamhet för 2013. Detta är naturligtvis positivt med tanke på att budgeten för skötsel och underhåll av stadens parker är ansträngd i relation till önskad nivå på kvaliteten på parkerna.

Bilaga

1. Remiss om förändring av fördelningsnyckeln för stadsmiljöverksamhet från Kommunstyrelsen.